

**REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM**

Loomakaitseseaduse ja
veterinaarseaduse muutmise
seaduse eelnõu seletuskirja
juurde

Lisa 1
Rakendusaktide kavandid

KAVAND 1

MÄÄRUS

xx.xx.2026 nr

Loomade varjupaigale ja sellisele varjupaigale, kus tegeletakse hulkuvate loomade hoiukodudesse paigutamisega või koerte, kasside ja valgetuhkrute teise liikmesriiki viimisega, esitatavad nõuded ning varjupaigas või hoiukodus veterinaarteenust osutava veterinaararsti ülesanded

Määrus kehtestatakse loomakaitseseaduse § 5⁴ lõike 8 ja § 5¹⁰ lõike 5 alusel.

§ 1. Reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Määrusega kehtestatakse:

- 1) loomade varjupaigale ja sellisele varjupaigale, kus tegeletakse hulkuvate loomade hoiukodudesse paigutamisega või koerte, kasside ja valgetuhkrute teise liikmesriiki viimisega (edaspidi koos *varjupaik*), esitatavad nõuded, sealhulgas nõuded varjupaiga ruumidele ja ehitistele ning vahenditele ja seadmetele, varjupaigas või hoiukodus peetava looma üleandmisele ning varjupaigas arvestuse pidamisele;
- 2) varjupaigas või hoiukodus veterinaarteenust osutava veterinaararsti ülesanded.

(2) Varjupaigale käesolevas määruses sätestatud nõudeid kohaldatakse:

- 1) sellisele varjupaigale, kus ettevõtja tegeleb hulkuvate loomade hoiukodudesse paigutamisega, arvestades käesolevas määruses kehtestatud erisustega ruumide ja ehitiste kohta;
- 2) sellisele varjupaigale, kus ettevõtja tegutseb komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega (ELT L 314, 05.12.2019, lk 115–169), artikli 9 punktis b nimetatud tegevusalal.

(3) Hulkuvate loomade püüdmisel, pidamisel ja nende omaniku kindlakstegemisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2002. a määruse nr 130 „Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord” nõuetest.

(4) Lemmikloomade pidamisel varjupaigas ja hoiukodus lähtutakse põllumajandusministri 24. juuli 2008. a määruse nr 76 „Lemmikloomade pidamise nõuded” nõuetest.

§ 2. Varjupaiga ruumid ja ehitised

(1) Varjupaigas peavad olema järgmised ruumid või ehitised:

- 1) ehitis või ruum või eraldatud puur, mis asub eraldi selleks ette nähtud ruumiosas, püütud hulkuva looma karantiiniaja vältel pidamiseks või ravi eesmärgil looma lühiajaliseks eraldi hoidmiseks;
- 2) ruumid või ehitised eri liiki loomade pidamiseks ja ruumid või eraldatud puurid või ehitised eri soost steriliseerimata loomade pidamiseks;
- 3) vajadusel ruum veterinaarseteks menetlusteks;
- 4) suletav ruum või ruumiosa, kus hoitakse sööta ja teisi looma pidamiseks ette nähtud vahendeid;
- 5) ruum või ruumiosa, kus on võimalik varjupaigas peetava loomaga tutvuda või teda tuvastada.

(2) Varjupaigas, kus tegeletakse hulkuvate loomade hoiukodudesse paigutamise, peavad olema lõike 1 punktides 1 ja 5 nimetatud ruumid.

(3) Eri liiki loomade pidamise ruumid ja ehitised peavad olema paigutatud selliselt, et tagatud oleks loomade heaolu.

(4) Looma puur või muu selletaoline ruum peab olema ehitatud tugevast materjalist, mis ei ohusta looma tervist ega heaolu.

(5) Loomade pidamise ruumid ja ehitised peavad olema materjalist, mis on kergesti puhastatav ja desinfitseeritav ning puhastamisele ja desinfitseerimisele vastupidav.

(6) Looma puuris või muus selletaolises ruumis peab olema võimalik eraldada sööda- ja jooginõu asukohast, mis on mõeldud roojamiseks ja urineerimiseks.

(7) Looma puuris või muus selletaolises ruumis peab loomal olema koht puhkamiseks ja peitumiseks.

§ 3. Varjupaiga vahendid ja seadmed

(1) Loomade pidamise vahendid ja seadmed peavad olema kergesti puhastatavast ja desinfitseeritavast ning puhastamisele ja desinfitseerimisele vastupidavast materjalist.

(2) Looma eest hoolitsemiseks peavad olema individuaalsed vahendid. Ühes grupis peetavate sama tervisestaatusega loomade eest hoolitsemiseks võib kasutada samu vahendeid.

(3) Kui looma eest hoolitsemiseks ei ole individuaalseid vahendeid võimalik tagada, tuleb vahendid enne järgmisel loomal kasutamist puhastada ja desinfitseerida.

§ 4. Varjupaiga ruumide ja ehitiste mikrokliima

(1) Loomade pidamise ruumis ja ehitises peavad olema loomaliigile sobiv soojustus ning küte ja ventilatsioon, mis tagavad, et õhuringlus, tolmusisaldus ja gaaside kontsentratsioon püsivad tasemel, mis ei kahjusta selles ruumis ja ehitises peetava looma tervist.

(2) Loomade pidamise ruum ja ehitis peab olema vee- ja tuulekindel.

(3) Loomade pidamise ruumis ja ehitises hoidutakse müra tekitamisest, et vältida looma käitumis- ja füsioloogiahäireid.

§ 5. Varjupaiga bioturvalisuse kava

Varjupaigas peab olema ajakohastatud kirjalik bioturvalisuse kava varjupaigas ja hoiukodude kasutamise korral ka hoiukodudes rakendatavate bioturvameetmete kohta.

§ 6. Looma üleandmine omanikule

(1) Varjupaiga pidaja, hulkuvate loomade hoiukodudesse paigutamisega tegelev varjupaiga pidaja ning koerte, kasside ja valgetuhkrute teise liikmesriiki viimisega tegelev varjupaiga pidaja (edaspidi koos *varjupaiga pidaja*) tagab, et juhul, kui pärast loomakaitseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud ajavahemiku möödumist on loomale leitud uus omanik, siis:

- 1) antakse loom üle uuele omanikule üldjuhul steriliseeritult;
- 2) loom on enne uuele omanikule üleandmist märgistatud veterinaarseaduse § 29 lõikes 2 sätestatud viisil, mis võimaldab tuvastada looma omaniku;
- 3) loomaga koos antakse uuele omanikule juhend või teave asjaomast liiki looma pidamise kohta;
- 4) loomaga koos antakse uuele omanikule veterinaararsti teostatud ravi- ja muude menetluste kirjalik kokkuvõte.

(2) Lõike 1 punktis 1 nimetatud steriliseerimise üle otsustab veterinaararst, lähtudes looma east ja liigist.

§ 7. Arvestuse pidamine

(1) Varjupaiga pidaja tagab arvestuse pidamise järgmiste andmete kohta:

- 1) väljakutsete arv;
- 2) omanikule tagastatud hulkuvate loomade arv loomaliikide kaupa;
- 3) nende hulkuvate loomade arv, kellele leiti uus omanik ja kes on uuele omanikule üle antud pärast loomakaitseaduses § 5 lõikes 2 sätestatud ajavahemiku möödumist;
- 4) hukatud hulkuvate loomade arv;
- 5) hoiukodu pakkujatega sõlmitud lepingud ja nende kehtivus.

(2) Lõikes 1 nimetatud andmeid säilitatakse viis aastat.

§ 8. Varjupaigas või hoiukodus veterinaarteenust osutava veterinaararsti ülesanded

Varjupaigas või hoiukodus veterinaarteenust osutav veterinaararst:

- 1) otsustab loomahaiguste ennetamiseks ja leviku takistamiseks vajalike meetmete üle ning tagab nende meetmete elluviimise varjupaigas ja hoiukodus, arvestades varjupaigas ja hoiukodus peetavate loomade heaolu ja loomahaiguste epidemioloogilisi puhanguid;
- 2) aitab vajaduse korral otsustada loomade pidamise viisi, liikumisvajaduse, söödaratsiooni ja ravi üle;
- 3) aitab koos loomade hooldamise eest vastutava isikuga otsustada, kas looma on pärast loomakaitseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud ajavahemiku möödumist võimalik uuele omanikule üle anda ja kodustes tingimustes pidada.

§ 9. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Kantsler

MÄÄRUS

xx.xx.202x nr

**Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2002. a määruse nr 130
„Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende
omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade
hukkamise kord” muutmine**

Määrus kehtestatakse loomakaitseseaduse § 5 lõike 4 alusel.

§ 1. Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2002. a määruses nr 130 „Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõige 7 sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Kui hulkuvat looma on võimalik identifitseerida, kuid teda ei ole võimalik omanikule kohe tagastada, paigutatakse loom kuni omanikule tagastamiseni hulkuvate loomade pidamiseks ettenähtud varjupaika või hoiukoju (edaspidi koos *varjupaik*).“;

2) paragrahvi 3 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

(2) Varjupaika paigutatud loomale teeb veterinaararst kliinilise ülevaatuse esimesel võimalusel, aga mitte hiljem kui seitsme päeva jooksul looma varjupaika paigutamisest arvates, arvestades looma seisundit ja stressitaset.“;

3) paragrahvi 3 lõige 4 sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Varjupaigas hulkuvate loomade pidamisel tuleb järgida loomakaitseseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide asjakohaseid nõudeid.“.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristen Michal

Peaminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Hendrik Johannes Terras

Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Keit Kasemets

Riigisekretär

MÄÄRUS

xx.xx.202x nr

**Põllumajandusministri 24. juuli 2008. a määruse nr 76
„Lemmikloomade pidamise nõuded“ muutmise**

Määrus kehtestatakse loomakaitseseaduse § 3 lõike 5 ja Vabariigi Valitsuse 8. mai 2001. a määruse nr 161 „Volituste andmine loomakaitseseadusest tulenevate õigusaktide kehtestamiseks“ punkti 4¹ alusel.

§ 1. Põllumajandusministri 24. juuli 2008. a määruses nr 76 „Lemmikloomade pidamise nõuded“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 täiendatakse lõiketega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Puuri, terraariumi ja muud lemmiklooma pidamise ruumi ja ehitist tuleb puhastada piisavalt tihti, et oleks tagatud looma tervis ja heaolu.

(4) Lemmiklooma pidamise ruumis või ehitises peab olema liigile sobiv sisustus ja allapanu, et lemmikloom saaks rahuldada oma liigiomast käitumist.”;

2) paragrahvi 4 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lemmiklooma pidamise ruumi ja ehitise valgustus peab vastama looma bioloogilistele vajadustele. Igale loomaliigile tuleb tagada sobiv valgustusperiood ja sobiv valguse intensiivsus. Valgustus ei tohi põhjustada loomale stressi ega ebamugavust.”;

3) paragrahvi 4 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Seadme või inimese tekitatud müra ei tohi kahjustada lemmiklooma heaolu. Lemmiklooma ei tohi pidada keskkonnas, kus müratase ületab pidevalt 65 detsibelli.”;

4) paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Lemmiklooma pidamise puuri, terraariumi, ruumi ning ehitise temperatuur ja õhuniiskus peavad olema sobivad selles peetava looma liigile ja eale.”;

5) paragrahvi 5 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Väliaediku maapind peab olema lemmikloomale ohutu ega tohi soodustada vigastuste teket. Väliaediku maapind peab olema varustatud sadevee äravoolukohtadega, et vältida liigset vett ja jäätumist.”;

6) paragrahvi 6 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lemmikloomale antav sööt peab olema toitev ja tasakaalustatud toidainetega ning vajaduse korral rikastatud mineraalide ja vitamiinidega. Lemmiklooma söötmisel tuleb arvestada looma liigi, ea ja tervises seisundiga seotud söödavajadustega.”;

7) määrust täiendatakse §-ga 8¹ järgmises sõnastuses:

§ 8¹. Lemmiklooma pidamine varjupaigas ja hoiukodus

(1) Lemmikloomale peab võimaldama rikastatud keskkonna ning tal peab olema võimalik peituda ja puhata.

(2) Lemmikloomale tehakse üksnes hädavajalik ja edasilükkamatu operatsioon ja muu veterinaarne menetlus loomakaitseseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud ajavahemikul.

(3) Lemmiklooma pidamise ehitist ja ruumi ning vahendeid ja seadmeid puhastatakse ja desinfitseeritakse korrapäraselt.

(4) Lemmikloomade pidamiseks ettenähtud puurid peavad olema teineteisest eraldatud läbipaistmatust kõvast materjalist vaheseinaga. Vastamisi asuvad puurid peavad olema üksteisest vähemalt 1,5 meetri kaugusel.

(5) Varjupaigas või hoiukodus koera pidamisel tuleb vältida looma agressiooni soodustavaid pidamistingimusi ja -võtteid.

(6) Koera jalutama viimise asemel võib kasutada selleks ettenähtud eraldi jooksuaedikut, kui koer saab seal enda liikumisvajaduse rahuldada.

(7) Puuris peetaval kassil peab korra päevas vähemalt 30 minutit olema võimalik rahuldada oma liikumisvajadust väljaspool puuri, välja arvatud karantiiniaja vältel puuris pidamise korral.

(8) Kui varjupaigas või hoiukodus puuduvad loomaliigi jaoks sobivad pidamistingimused, tuleb sellesse liiki kuuluvale loomale leida teine pidamiskoht.“;

7) paragrahvi 9 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Koera tuleb sotsiaalse kontakti eesmärgil ja liikumisvajaduse rahuldamiseks vähemalt kaks korda ööpäevas jalutama viia või tuleb tal võimaldada liikuda muul viisil.“;

8) paragrahvi 10 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

(6) Koera võib ketis pidada vaid sellise eluhoone vahetus läheduses, kus püsivalt elatakse.“;

9) paragrahv 10 tunnistatakse kehtetuks;

10) määrust täiendatakse §-ga 10¹ järgmises sõnastuses:

„§ 10¹. Koera ajutiselt ketis hoidmine

(1) Ajutiselt ketis hoitava koera kaelarihm ei tohi olla metallist ega poov.

(2) Kui ajutiselt ketis hoitava koera kett on kinnitatud jooksutrossile, peab koer saama liikuda piki trossi 10 meetri ulatuses ja vähemalt 2 meetrit laiuti kummalegi poole.

(3) Kui ajutiselt ketis hoitava koera kett on kinnitatud muule sobivale vahendile, peab koer saama liikuda vähemalt 40 ruutmeetri ulatuses.

(4) Kui ajutiselt ketis hoitava koera kett on metallist, peab keti ja jooksutrossi või muu sobiva vahendi ühenduskoht olema sellisest materjalist, mis koera liikumise ajal ei tekitaks koera häirivat heli.

(5) Ajutiselt ketis hoitava koera kett peab paiknema nii, et oleks välistatud selle keerdumine puu või muu eseme ümber.

(6) Koera võib ajutiselt ketis hoida vaid sellise eluhoone vahetus läheduses, kus püsivalt elatakse.”;

11) paragrahvi 12 lõige 6 sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kuudi põrand tuleb hoida puhta ja kuivana ning kuudi ümbrust tuleb puhastada piisavalt tihti, et oleks tagatud koera tervis ja heaolu.”;

12) paragrahvi 13 lõiked 2 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahvi 15 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Iga täiskasvanud kassi kohta peab olema üks liivakast.”;

14) paragrahvi 15 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Toas või muus suures ruumis kassi pidamise korral peab ruumi pindala kassi kohta olema vähemalt 1,5 ruutmeetrit. Toa võib jagada osadeks, mis on eraldatud kõvade läbipaistmatute vaheseintega, mille kõrgus on vähemalt kaks kolmandikku ruumi kõrgusest. Ühes grupis võib pidada kuni kuus looma.“;

15) paragrahvi 15 lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui kassi peetakse puuris või muus selletaolises ruumis, peab selle pindala koos erinevate tasapindadega olema kassi kohta vähemalt 1,5 ruutmeetrit. Ühes puuris, mille mõõtmed jäävad alla 2 ruutmeetri, võib pidada koos ainult sama pesakonna kasse, kes ei ole täiskasvanud.“;

16) paragrahvi 15 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

17) määruse 12. peatüki pealkiri sõnastatakse järgmiselt:

**„12. peatükk
RAKENDUSSÄTTED“;**

18) määrust täiendatakse §-ga 26¹ järgmises sõnastuses:

„§ 26¹. Määruse rakendamine

Enne 2027. aasta 1. jaanuari sündinud koera, keda peetakse 2027. aasta 1. jaanuari seisuga §-s 10 sätestatud nõuete kohaselt ketis ning kes võib teistsuguse pidamisviisi korral olla agressiivne või ohtlik iseendale või teisele loomale või inimesele, võib pidada ketis kuni 2032. aasta 1. jaanuarini.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. aastal, välja arvatud § 1 punkt 9, mis jõustub 1. jaanuaril 2032. a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hendrik Johannes Terras

Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Kantsler

MÄÄRUS

xx.xx.202x nr

**Maaeluministri 17. novembri 2021. a määruse
nr 56 „Nende loomaliikide loetelu, millesse
kuuluvate loomade pidamisel koostab isik
bioturvalisuse kava“ muutmine**

Määrus kehtestatakse veterinaarseaduse § 36 lõike 2 alusel.

§ 1. Maaeluministri 17. november 2021. a määruse nr 56 „Nende loomaliikide loetelu, millesse kuuluvate loomade pidamisel koostab isik bioturvalisuse kava“ § 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) koerad, kassid ja teise liiki kuuluvad loomad, kui neid peetakse varjupaigas või hoiukodus.“.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Kantsler

MÄÄRUS

xx.xx.202x nr

**Maaeluministri 25. novembri 2021. a määruse nr 73
„Põllumajandusloomade registri põhimäärus“ muutmine**

Määrus kehtestatakse veterinaarseaduse § 34 lõike 3 alusel

§ 1. Maaeluministri 25. novembri 2021. a määruses nr 73 „Põllumajandusloomade registri põhimäärus“ tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 1 lõike 2 punkt 3 sõnastatakse järgmiselt:
„3) loomakaitseaduse alusel loomade vedamiseks ja loomade pikaajaliseks vedamiseks tegevusloa saanud isik, varjupaiga pidaja tegevusloa saanud isik, hulkuvate loomade hoiukodudesse paigutamise tegeleva varjupaiga pidaja tegevusloa saanud isik, koerte, kasside ja valgetuhkrute teise liikmesriiki viimisega tegeleva varjupaiga pidaja tegevusloa saanud isik ning katseloomadega varustamiseks, nende kasvatamiseks või kasutamiseks tegevusloa saanud isik;“;
- 2) paragrahvi 6 lõike 1 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „loomakaitseaduse“ tekstiosaga „§ 5⁴ lõikes 1,“;
- 3) paragrahvi 6 lõike 1 punkti 4 täiendatakse pärast sõna „loomakaitseaduse“ tekstiosaga „§ 5⁵ lõigetes 3–5,“;
- 4) paragrahvi 6 lõiget 2 täiendatakse punktidega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:
„4) loomakaitseaduse § 5⁹ punktis 1 nimetatud isik;
5) loomakaitseaduse § 5⁹ punktis 2 nimetatud isik.“.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Kantsler